

dum: propinquitas locorum, vel ad impetrandum adjuvat crebris litteris, et nuntiis, vel ad reditus celeritatem, re aut impetrata quod spero, aut aliqua ratione confecta. Quamobrè censeo magnoperè commorandum. T. Furfano Postumio familiari meo, legatisque ejus, item meis familiaribus, diligentissimè te commendabo, cum venerint: erant enim omnes Mutinæ. Viri sunt optimi, et tui similibus studiosi, et mei necessarii. Quæ mihi venient in mentem, quæ ad te pertinere arbitrabor, ea mea sponte faciam: si quid ignorabo, de eo admonitus omnium studia vincam. Ego, etsi coram de te cum Furfano ita loquar, ut tibi litteris ad eum nihil opus sit: tamèn, quoniam tuis placuit, te habere meas litteras: quas ei redderes, morem eis gessi. Earum litterarum exemplum infra scriptum est. Vale.

ARGUMENTUM.

Brevis est epistola, sed perfectæ commendationis exemplum.

M. T. C. Furfano procos. S. D.

Cum A. Cæcina tanta mihi familiaritas, consuetudoque semper fuit, ut nulla major esse possit. Nam et patre ejus claro homine, et forti viro, plurimum usi sumus: et hunc à puero quòd et spem mihi magna afferebat summæ probitatis, summæque eloquentiæ, et vivebat mecum conjunctissimè, non solum officiis amicitia, sed etiam studiis communibus, sic semper dilexi, ut non ullo cum homine conjunctius viverem. Nihil attinget me plura scribere, quàm mihi necesse sit ejus salutem, et fortunas, quibuscumque rebus

possim, tueri, vides. Reliquum est, ut, cum cognorim pluribus rebus, quid tu et de bonorum fortuna, et de reip. calamitatibus sentires, nihil à te petam, nisi ut ad eam voluntatem, quam tua sponte erga Cæcinam habiturus esses, tantus cumulus accedat commendatione mea, quanti me à te fieri intelligo. Hoc mihi gratius facere nihil potes. Vale.

ARGUMENTUM.

Pollicetur quidquid potest ad ejus incolumitatem, neque ullam spem fortunæ melioris ostendit.

M. T. C. Trebiano S. D.

Ego, quanti te faciam, semperque fecerim, quanti me à te fieri intellexerim, sum mihi ipsi testis. Nam et consilium tuum, vel casus potius diutius in armis civilibus commorandi, semper mihi magno dolori fuit: et hic eventus, quòd tardius, quàm est æquum, et quàm ego vellem; recuperes fortunam, et dignitatem tuam, mihi non minori curæ est, quàm tibi semper fuerint casus mei. Itaque et Postumuleno, et Sextio, et sæpissimè Attico nostro proximèque Tehudæ liberto tuo, totum me patefeci: et his singulis sæpè dixi, quacumque re possem, me tibi, et liberis tuis satisfacere cupere: idque ut operam, studium, consilium, rem, fidem meam sibi ad omnes res paratam putent. Si auctoritate, et gratia tantum possem, quantum in ea republica, de qua ita meritus sum, posse deberem: tu quoque is esses, qui fuisti cum omni gradu amplissimo dignissimus, tum certè ordinis tui facilè princeps. Sed, quando eo-

dem tempore, eademque de causa nostrum uterque cecidit: tibi et illa polliceor, quæ supra scripsi, quæ sunt adhuc mea, et ea, quæ præterea videor mihi est aliqua parte retinere, tamquam ex reliquis pristinae dignitatis. Neque enim ipse Cæsar, ut multis rebus intelligere potui, est alienus à nobis: et omnes ferè familiarissimi ejus, casu devincti magnis veteribus officiis, me diligentèr observant, et colunt. Itaque, si quis mihi erit aditus de tuis fortunis (id est, de tua incolumitate, in qua sunt omnia) agendi (quod quidem quotidie magis ex eorum sermonibus adducor, ut sperem), agam per me ipse, et moliar. Singula persequi non est necesse: universum studium meum, et benevolentiam ad te defero. Sed magni mea interest, hoc tuos omnes scire, quod tuis litteris fieri potest: ut intelligant, omnia Ciceronis patere Trebiano. Hoc eò pertinet, ut nihil existiment esse tam difficile quod non pro te mihi susceptum, jucundum sit futurum. Vale.

ARGUMENTUM.

Excusatio cur non scripserit: consolatio: promissio meliorum rerum, et officii sui.

M. T. C. Trebiano S. D.

Anteà misissem ad te litteras, si genus scribendi invenirem. Tali enim tempore aut consolari, amicorum est, aut polliceri. Consolatione non utebar; quòd ex multis audiebam, quàm fortitèr, sapientèrque ferres injuriam temporum, quamquam te vehementèr consolaretur conscientia factorum, et consiliorum tuorum. Quòd quidem si

facis, magnum fructum studiorum optimorum capis: in quibus te scio semper esse versatum: idque ut facias, etiam, atque etiam te hortor. Simul et illud tibi homini peritissimo rerum, et exemplorum, et omnis vetustatis, ne ipse quidem rudis, sed in studio minus fortassè, quam vellem: at in rebus, atque usu plus etiam, quam vellem, versatus, spondeo tibi, acerbiter istam, et injuriam non diurnam fore. Nam et ipse, qui plurimum potest, quotidie mihi delabi ad æquitatem, et ad rerum naturam videtur: et ipsa causa ea est, ut jam simul cum republica, quæ in perpetuum jacere non potest, necessario reviviscat, atque recreetur: quotidieque fit aliquid lenius, et liberalius, quam timebamus. Quæ quoniam in temporum inclinationibus sæpè parvis posita sunt: omnia momenta observabimus, neque ullum prætermitemus tui juvandi, et levandi locum. Itaque illud alterum, quod dixi litterarum genus quotidie mihi, ut spero, fiet proclivius, ut etiam polliceri possim. Id re, quàm verbis, faciam libentius. Tu velim existimes, et plures te amicos habere, quàm qui in isto casu sint, ac fuerint, quantum quidem ego intelligere potuerim; et me concedere eorum nemini. Fortem fac animum habeas, et magnum: quod est in uno te. Quæ sunt in fortuna, temporibus regentur, et consiliis nostris providebunt. Vale.

ARGUMENTUM.

Gratulatur de reditu in patriam impetrato: hortatur, ut præterita ex animo doleat, dignitatisque recuperationem rei familiaris jacturæ anteponat.

M. T. C. Trebiano S. D.

Dolabellam antea tantummodo diligebam: obligatus ei nihil eram. Nec enim acciderat mihi opus esse: et ille mihi debebat, quod non defueram ejus periculis. Nunc, tanto sum devinctus ejus beneficio, quod et antea in re, et hoc tempore in salute tua cumulatissime mihi satisfacit, ut nemini plus debeam. Qua in re tibi gratulor ita vehementer, ut te quoque mihi gratulari, quam gratias agere, malim; alterum omnino non desidero: alterum verè facere poteris. Quod reliquum est, quando tibi virtus, et dignitas tua reditum ad tuos aperuit, est tuæ sapientiæ, magnitudinisque animi, quid amiseris, oblivisci: quid recuperaveris, cogitare. Vives cum tuis, vives nobiscum; plus acquisivisti dignitatis, quam amisisti rei familiaris: quæ ipsa tum esset jucundior, si ulla res esset publica. Vestorius, noster familiaris ad me scripsit, te mihi maximas gratias agere. Hæc prædicatio tua mihi valde grata est: eaque te uti facile patior cum apud alios, tum mehercule apud Sironem nostrum amicum. Quæ enim facimus, ea prudentissimo cuique maxime probata esse volumus. Te cupio videre quamprimum. Vale.

ARGUMENTUM.

Gratulatur de reditu impetrato: et ad consolationem adscribit, quædam perditis rebus aptiora.

M. T. C. Ampio Balbo S. D.

Gratulor tibi, mi Balbe, verèque gratulor: nec sum tam stultus, ut te usura falsi gaudii frui velim, deinde frangi repente, atque ita cadere, ut nulla res te ad æquitatem animi postea possit extollere. Egi tuam causam apertius, quam tempora nostra ferebant. Vincebatur enim fortuna ipsa debilitate gratiæ nostræ, tui charitate, et meo perpetuo erga te amore, cultò à te diligentissime. Omnia promissa, confirmata, certa, et rata sunt, quæ ad reditum, et salutem tuam pertinent. Vidi, cognovi, interfui. Etenim omnes Cæsaris familiares satis opportunè habeo implicatos consuetudine, et benevolentia, sic, ut cum ab illo discesserint, me proximum habeant. Hoc Pansa, Hirbius, Baltus, Oppius, Matius, Postumius planè ita faciunt, ut me unicè diligant. Quod si mihi pro me efficiendum fuisset, non me pœniteret pro ratione temporum ita esse molitum. Sed nihil est à me inservitum temporis causa; veteres mihi necessitudines cum his omnibus intercedunt: quibus cum ego agere de te non destiti: principem tamen habuimus Pansam, tui studiosissimum, me cupidum, qui valet apud illum non minus auctoritate, quam gratia. Cimber autem Tullius mihi planè satisfecit. Valent tamen apud Cæsarem non tam ambitiosæ rogationes, quam necessariæ: quas quia Cimber habebat, plus valuit, quam pro ullo alio

valere potuisset. Diploma statim non est datum: quòd mirifica est improbitas in quibusdam, qui tulissent acerbius, veniam tibi dari, quem illi appellant tubam belli civilis: multaque ita dicunt, quasi non gaudeant id bellum incidisse. Quare visum est oculiùs agendum, neque ullo modo divulgandum, de te jam esse perfectum. Sed id erit perbrevis: nec dubito, quin, legente te has litteras, confecta jam res futura sit. Pansa quidem mihi gravis homo, et certus, non solum confirmavit, verum etiam recepit, perceleritèr se ablaturum diploma. Mihi tamen placuit hæc ad te perscribi: minus enim te firmum sermo Aulejæ tuæ, lacrymæque Ampia declarabant, quàm significant litteræ tuæ: atquè illæ arbitrabantur, cum à te abessent ipse, multò in graviore te cura futurum; quare magnoperè putavi, angoris, et doloris tui levandi causa, pro certis ad te ea, quæ essent certa, perscribi oportere. Scis me antea sic solitum esse scribere ad te, magis ut consolarer fortem virum, atquè sapientem, quàm ut exploratam spem salutis ostenderem, nisi ejus, quam ab ipsa republica, cum hic ardor extinctus esset, sperari oportere censerem. Recordare tuas litteras, quibus et magnum animum mihi sempèr ostendisti, et ad omnes casus ferendos constantem, atquè paratum. Quod ego non mirabar, cum recordarer, te et à primis temporibus ætatis in repub. esse versatum, et tuos magistratus in ipsa discrimina incidisse salutis, fortunarumque communium: et in hoc ipsum bellum esse ingressum, non solum ut victor beatus, sed etiam (si ita accidisset) victus, ut sapiens esses. Deinde, cum studium tuum consumas

In virorum fortium factis memoriæ prodendis, considerare debes, nihil tibi esse committendum, quamobrèm eorum, quos laudas, non te similem præbeas. Sed hæc oratio magis esset apta ad illa tempora, quæ jam effugisti. Nunc verò tantum te para ad hæc nobiscum ferenda; quibus ego si quam medicinam invenirem, tibi quoquè eandem traderem. Sed est unum perfugium, doctrina, ac litteræ, quibus sempèr usi sumus: quæ secundis rebus delectationem modò habere videbantur, nunc verò etiam salutem. Sed, ut ad initium revertar, cave dubites, quin omnia de salute, ac reditu tuo perfecta sint. Vale.

ARGUMENTUM.

Scribit, se bene sperare de Ligarii salute: ad eamque impetrandam omnia sua pollicetur. Interim hortatur, ut adversam fortunam moderate ferat.

M. T. C. Q. Ligario S. D.

Etsi tali tuo tempore me, aut consolandi, aut juvandi tui causa scribere ad te aliquid pro nostra amicitia oportebat: tamen adhuc id non feci, quia nequè lenire videbar oratione, nequè levare posse dolorem tuum. Postea verò quàm magnam spem habere cæpi, fore, ut te brevi tempore incolumem haberemus: facere non potui, quin tibi et sententiam, et voluntatem declararem meam. Primum igitur scribam, quod intelligo, et perspicio, non fore in te Cæsarem duriolem. Nam et res eum quotidie, et dies et opinio hominum, et ut mihi videtur, etiam sua natura mitiorem facit: idque cum de reliquis sentio, tum de te etiam audio ex

familiarissimis ejus: quibus ego ex eo tempore, quo primum ex Africa nuntius venit, supplicare unâ cum fratribus tuis non destiti: quorum quidam et virtus, et pietas, et amor in te singularis, et assidua, et perpetua salutis tuæ cura, tantum proficit, ut nihil sit, quod non ipsum Cæsarem tributurum existimem: et si tardiùs fit, quàm volumus, magnis occupationibus ejus, à quo omnia petuntur, additus ad eum difficiliores fuerunt: et simul Africanæ causæ iratior, diutiùs velle videtur eos habere sollicitos, à quibus se putat diuturnioribus esse molestiis conflictatum, sed hoc ipsum intelligimus eum quotidiè remissiùs, et placatiùs ferre. Quare mihi crede, et memoriæ manda, me tibi id affirmasse, te in istis molestiis diutiùs non futurum. Quando, quid sentirem, exposui: quid velim tua causa, re potiùs declarabo, quàm oratione, et si tantum possem, quantum in ea republica, de qua ita meritus sum, ut tu existimas, posse debebam: ne tu quidem in istis incommodis esses. Eadem enim causa opes meas fregit, quæ tuam salutem in discrimen adduxit. Sed tamen quidquid imago veteris meæ dignitatis quidquid reliquæ gratiæ valebunt; studium, consilium, opera, gratia, fides mea nullo loco deerit tuis optimis fratribus. Tu fac habeas fortem animum, quem semper habuisti, primum ob eas causas, quas scripsi: deinde, quod ea de republica semper voluisti, atque sensisti, ut non modò nunc secunda sperare debeas, sed etiam, si omnia adversa essent, tamen conscientia et factorum, et consiliorum tuorum, quæcumque acciderent, fortissimo, et maximo animo ferre deberes. Vale.

ARGUMENTUM.

Exorditur ab officii sui commemoratione. Deinde, quid de reditu Ligarii opinetur, subjungit.

M. T. C. Ligario S. D.

Me scito omnem meum laborem, omnem operam, curam, studium in tua salute consumere. Nam cum te semper maximè dilexi, tum fratrum tuorum, quos æquè atquè te summa benevolentia sum complexus, singularis pietas, amorque fraternus nullum me patitur officii erga te studiique munus, aut tempus prætermittere. Sed quæ faciam, fecerimque pro te, ex illorum te litteris, quàm ex meis malo cognoscere, quid autem sperem, aut confidam, et exploratum habeam de salute tua, id tibi à me declarari volo. Nam si quisquam est timidus in magnis, periculosisque rebus, semperque magis adversos rerum exitus metuens, quàm sperans secundos, is ego sum: et, si hoc vitium est, eo me non carere confiteor. Ego idem tamen, cum ad ii. Kal. intercalares priores rogatu fratrum tuorum venissem manè ad Cæsarem, atquè omnem adeundi, et conveniendi illius indignitatem, et molestiam pertulissem; cum fratres, et propinqui tui jacerent ad pedes, et ego essem locutus, quæ causa, quæ tuum tempus postulabat, non solum ex oratione Cæsaris, quæ sanè mollis, et liberalis fuit, sed etiam ex oculis, et vultu, et multis prætereà signis, quæ faciliùs perspicere potui, quàm scribere, hanc in opinionem discessi, ut mihi tua salus dubia non esset: quamobrèm fac animo magno, fortique sis: et, si turbidissima sapientèr fe-

rebas, tranquilliora lætè feras. Ego tamen tuis rebus sic adero, ut difficillimis: neque Cæsari solum, sed etiam amicis ejus omnibus, quos mihi amicissimos esse cognovi, pro te, sicut adhuc feci, libentissimè supplicabo. Vale.

ARGUMENTUM.

Continet hæc epistola, omnium brevissima, gratulationem, benevolentiam, officium.

M. T. C. Basilio S. D.

Tibi gratulor: mihi gaudeo: te amo, tua tueor: à te amari, et quid agas, quidquid istic agatur, certior fieri volo. Vale.

ARGUMENTUM.

Insinuat se ad petitionem, mutui amoris commemoratione: petit autem, ut se absentem tueatur; si quidem gratum fore non dubitet.

Bithynicus Ciceroni S. D.

Si mihi tecum non et multæ, et justæ causæ amicitia privatim essent, repeterem initia amicitia ex parentibus nostris: quod faciendum iis existimo, qui paternam amicitiam nullis ipse officiis prosecuti sunt. Itaque contentus ero nostra ipsorum amicitia: cujus fiducia peto à te, ut absentem me quibuscumque in rebus opus fuerit, tueare: si nullum officium tuum apud me intermoriturum existimas.

ARGUMENTUM.

Mirum declarat desiderium cum Bithynico vivendi; et adjicit, se esse illi amore conjunctissimum.

M. T. Cicero Bithynico S. D.

Cum cæterarum rerum causa cupio esse aliquando rempub. constitutam: tum velim, mihi credas, accedere id itiam, quò magis expetam promissum tuum, quo in litteris uteris. Scribis enim, si ita sit, te mecum esse victurum: gratissima mihi tua voluntas est: facisque nihil alienum necessitudine nostra: judiciisque patris tui de me, summi viri. Nam sic habeto, beneficiorum magnitudine eos, qui temporibus valuerunt, aut valeant, conjunctiores tecum esse, quam me, necessitudine neminem: quamobrèm grata mihi est, et memoria tua nostræ conjunctionis, et ejus etiam augendæ voluntas. Vale.

ARGUMENTUM.

Respondet Leptæ, qui præconium fecissent, licere iis esse in decurionibus; scribit de bello hispaniensi, de Leptæ negotio, de oratore suo, de mansione urbana.

M. T. C. Leptæ S. D.

Simul ut accepi à Seleuco tuo litteras, statim quasivi è Balbo per codicillos, quid esset in lege: rescripsit eos, qui facerent præconium, vetari esse in decurionibus: qui fecissent, non vetari. Quare bono animo sint et tui, et mei familiares: neque enim erat ferendum, cum, qui hodiè haruspicinam facerent, in senatu Romæ legerentur, eos,

qui aliquandò præconium fecissent, in municipiis decuriones esse non licere. De hispaniis novi nihil: magnum tamen exercitum Pompejum habere constat: nam Cæsar ipse ad nos misit exemplum Paciæci litterarum; in quo erat, illi xi. esse legiones: scripserat etiam Messala Q. Salasso, P. Curtium fratrem ejus, jussu Pompeii, inspectante exercitu, interfectum: quòd consensisset, cum hispanis quibusdam, si in oppidum nescio quòd Pompejus rei frumentariæ causa venisset, eum comprehendere, ad Cæsaremque deducere. De negotio tuo, quod sponsor es pro Pompejo: si Galba consponsor tuus redierit, homo in re familiari non parùm diligens, non desinam cum illo communicare, si quid expediri possit: quò videbatur mihi ille confidere. Oratorem meum tantoperè à te probari, vehementè gaudeo. Mihi quidè sic persuadeo, me quidquid habuerim judicii de dicendo, in illum librum contulisse: qui si est talis, qualem tibi videri scribis: ego quoquè aliquid sum: sin alitèr, non recuso, quin quantum de illo libro, tantumdè de mei judicii fama detrahatur. Lep-tam nostrum cupio delectari jam talibus scriptis: etsi abest maturitas ætatis, jam tamen personare aures ejus hujusmodi vocibus, non est inutile. Me Romæ tenuit omninò Tullia meæ partus: sed, cum ea, quemadmodum spero, satis firma sit: teneor tamen, dum à Dollabellæ procuratoribus exigam primam pensionem: et meherculè non tam sum peregrinator jam, quàm solebam. Ædificia mea me delectabant, et otium: domus est, quæ nulli villarum mearum cedat: otium omni desertissima regione majus. Itaque ne litteræ quidem meæ

impediuntur: in quibus sine ulla intepellatione versor. Quare, ut arbitror, prius hic te nos, quàm istic tu nos videbis. Lepta suavissimus ediscat Hesiodum, et habeat in ore &c.

ARGUMENTUM.

Cum Cæsar ludos regionatim daturus esset, curationem eorum Lepta cupiebat. Cicero dissuadet; meminist Suetonius de his ludis in Julii vita.

M. T. C. Leptæ S. D.

Maculam officio functum esse gaudeo: ejus Falernum mihi semper idoneum visum est diversorio: si modò tecti satis est ad comitatum nostrum recipiendum: cæteroqui is mihi locus non displicet: nec ea re Petrinum tuum deseram; nam et villa, et amœnitas illa commorationis est, non diversorii. De curatione aliqua munerum regionum, cum Oppio locutus sum. Nam Balbum, posteaquàm tu es profectus, non vidi: tantis pedum doloribus afficitur, ut se convenire nolit. Omninò de tota re, ut mihi videris, sapientiùs faceres, si non curares; quod enim eo labore assequi vis, nullo modo assequere: tanta est enim intimorum multitudo, ut ex his potiùs aliquid effluat, quàm novo sit aditus, præsertim qui nihil afferat præter operam, in qua ille se dedisse beneficium putabit, si modò ipsum sciet, non accepisse; sed tamen aliquid videbimus, in quo sit spes: alitèr quidè non modò non appetendum, sed etiam fugiendum puto. Ego me Asturæ diutiùs arbitror commoraturum, quoad ille quandoque veniat. Vale.

ARGUMENTUM.

Monet Thoranium, ut in Sicilia commoretur, quoad scire possit, quid sibi agendum sit, clausura consolationis nescio quid continet.

M. T. C. Thoranio S. D.

Dederam triduo antè pueris Cn. Planci litteras ad te: eo nunc ero brevior, teque, ut ante consolabar, hoc tempore monebo. Nihil puto tibi esse utiliùs, quàm ibidèm operiri, quoad scire possis, quid tibi agendum sit: nam præter navigationis longæ, et hyemalis, et minimè portuosæ periculum, quod vitaveris, ne illud quidèm non, quamvis subito cum certi aliquid audieris, te istinc posse proficisci. Nihil est præterea, cur advenientibus se offerre gestias. Multà præterea metuo, quæ cum Chilone nostro communicavi: quid multa? loco opportuniore in his malis nullo esse potuisti, ex quo te, quocumque opus erit, facillimè, et expeditissimè conferas. Quòd si recipiet ille se, ad tempus aderis: sin (quoniam multa accidere possunt) aliqua res eum vel impediet, vel morabitur: tu ibi eris, ubi omnia scire possis: hoc mihi prorsùs valdè placet. De reliquo, ut te sæpè per litteras hortatus sum, ità velim tibi persuadeas, te in hac causa nihil habere, quod timendum sit, præter communem casum civitatis; qui etsi est gravissimus, tamen ità viximus, et id atatis jam sumus, ut omnia, quæ non nostra culpa nobis accident, fortitèr ferre debeamus. Hic tui omnes valent, summaque pietate te desiderant, et

diligunt, et colunt. Tu et cura, ut valeas, et te istinc ne temerè commoveas.

ARGUMENTUM.

Ad consolandum Thoranium præterita colligit, et quia ipse fecerit, quasi exemplum ad imitandum proponit.

M. T. C. Thoranio S. D.

Etsi cum hæc ad te scriberem, aut apromp-
quare exitus hujus calamitosissimi belli, aut jam aliquid actum, et confectum videbatur: tamen quotidie commemorabam, te unum in tanto exercitu mihi fuisse assensorem, et me tibi; solosque non vidisse, quantum esset in eo bello mali, in quo, spe pacis exclusa, ipsa victoria futura esset acerbissima, quæ aut interitum allatura esset, si victus esses, aut si vicisses, servitutum. Itaque ego, quem tum fortes illi viri, et sapientes, Domitii, et Lentuli timidum esse dicebant (et eram planè: timebam enim, ne evenirent ea, quæ acciderunt); idem nunc nihil timeo, et ad omnem eventum paratus sum: cum aliquid videbatur caveri posse, tum id negligi dolebam: nunc verò, eversis omnibus rebus, cum consilio profici nihil possit, una ratio videtur, quidquid evenerit, ferre moderatè; præsertim cum omnium rerum mors sit extremum; et mihi sim conscius, me, quoad licuerit, dignitati reipub. consulisse, et, hac amissa, salutem retinere voluisse. Hæc scripsi, non ut de me ipse dicerem, sed ut tu, qui conjunctissima fuisti mecum et sententia, et voluntate, eadem cogitares. MAGNA enim consolatio est, cum

recordare, etiam si secus acciderit, te tamen rectè, verèque sensisse. Atquè utinàm liceat aliquandò aliquo reipub. statu nos frui, interque nos conferre sollicitudines nostras: quas pertulimus tùm, cùm timidi putabamur, quia dicebamus ea futura, quæ facta sunt. De tuis rebus nihil esse, quod timeas, præter universæ reipub. interitum, tibi confirmo. De me autem sic velim iudices; quantum ego possim, me tibi salutis tuæ, liberisque tuis summo cum studio præstò semper futurum. Vale.

ARGUMENTUM.

Domitium, interitu amicorum dolentem, rogat, ut, cum reipub. jam satisfecerit, incolumitati suæ consulat.

M. T. C. Domitio. S. D.

Non ea res me deterruit, quominus, posteaquam in Italiam venisti, litteras ad te mitterem, quòd tu ad me nullas miseras: sed quia nec quid tibi pollicere ipse egens rebus omnibus, nec quid suaderem, cum mihi metipsi consilium deesset, nec quid consolationis afferrem, in tantis malis reperiebam. Hæc quamquam nihilo meliora sunt, nunc etiam atquè etiam multò desperatiora: tamen inanes esse meas litteras, quàm nullas, malui. Ego, si te intelligerem plus conatum esse suscipere reip. causa muneris, quàm quantum præstare potuisses. Tamen, quibuscumque rebus possem, ad eam conditionem te vivendi, quæ daretur, quæque esset, hortarer: sed cum consilii tui benè, fortitèrque suscepti cum tibi finem statueris, quem ipsa fortuna terminum nostrarum contentionum esse

nolisset: oro, obtestorque te pro nostra veterè conjunctione, ac necessitudine, proque summa mea in te benevolentia, et tua in me pari, te ut nobis, parenti, conjugi, tuisque omnibus, quibus es, fuistique semper charissimus, salvum conserves: incolumitati tuæ, tuorumque, qui ex te pendent, consulas: quæ didicisti, quæque ab adolescentia, pulcherrimè à sapientissimis viris tradita memoria, scientia comprehendisti, iis hoc tempore utare: quo conjunctos summa benevolentia, plurimisque officiis amisisti, eorum desiderium, si non æquo animo, ac forti feras. Ego, quid possim, nescio, vel potius me parùm posse sentio: illud tamen tibi polliceor, me, quæcumque salutis, dignitatique tuæ conducere arbitrabor, tanto studio esse facturum, quanto semper tu et studio, et officio in meis rebus fuisti. Hanc meam voluntatem ad matrem tuam, optimam feminam, tuique amantissimam detuli. Si quid ad me scripseris, ita faciam, ut te velle intellexero: sin tu minus scripseris, ego tamen omnia, quæ tibi utilia esse arbitrabor, summo studio, diligentèrque curabo. Vale.